Lietas arhīva Nr. C-3302-17/24
ECLI:LV:RLPT:2017:1016.C29330217.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2017. gada 16.oktobrī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa
tiesnese Inese Ušakova
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "Dunker Latvija" pārstāvja maza apmēra prasībā par naudas piedziņu pret /pers. A/.

Aprakstošā daļa

[1] 2017. gada 16.janvārī Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā saņemts SIA „Dunker Latvija" (Prasītājs) prasības pieteikums maza apmēra prasībā pret /pers. A/ (Atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasībā lūgts piedzīt no Atbildētājas par labu Prasītājam pamatparādu 1334,67 *euro*, līgumsodu 133,47 *euro* un tiesas izdevumus – valsts nodevu 220,22 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp Prasītāju un SIA "Makdonell Latvia" 03.07.2015. noslēgts preču pirkšanas – pārdošanas līgums Nr.DL15/023 (Līgums), saskaņā ar kuru Prasītājs piegādāja SIA "Makdonell Latvia" preces, kuras bija jāapmaksā 21 dienas laikā no preču pavadzīmes – rēķina (Rēķins) izrakstīšanas dienas.

Līguma 5.4.punktā tika pielīgts līgumsods 0,5% apmērā no kopējās neapmaksātās Rēķina summas par katru nokavēto dienu, gadījumā, ja pircējs savlaicīgi nenorēķinās par piegādātajām precēm. Līguma 5.6.punktā pielīgts, ka persona, kas parakstījusi Līgumu galvo un uzņemas saistības kā galvinieks saskaņā ar Civillikuma 1692. – 1715.pantu, un apņemas kā pats parādnieks pilnā apmērā atbildēt pārdevējam par pircēja parādu pret pārdevēju, kas pastāv saskaņā ar šo Līgumu, tai skaitā, bet ne vien par galveno parādu un par tā blakus prasījumiem – kavējuma naudu, līgumsodu, kā arī iespējamiem tiesvedības izdevumiem un neiegūto labumu.

Līgumu SIA "Makdonell Latvia" vārdā parakstīja tā valdes locekle /pers. A/, parakstot Līgumu arī kā galvotājs.

SIA "Makdonell Latvia" savas saistības uz 12.01.2017. nav izpildījusi, nav veikusi apmaksu par piegādātajām precēm: saskaņā ar preču pavadzīmi – rēķinu Nr.16DL- 012181 no 14.07.2016., neapmaksātā summa 171,09 *euro*, kuras apmaksas termiņš bija 12.09.2016., saskaņā ar preču pavadzīmi – rēķinu Nr.16DL- 014694 no 23.08.2016., neapmaksātā summa 571,83 *euro*, kuras apmaksas termiņš bija 13.09.2016., saskaņā ar preču pavadzīmi – rēķinu Nr.16DL- 016382 no 16.09.2016., neapmaksātā summa 574,16 *euro*, kuras apmaksas termiņš bija 07.10.2016., saskaņā ar preču pavadzīmi – rēķinu Nr.16DL- 016353 no 16.09.2016., neapmaksātā summa 17,59 *euro*, kuras apmaksas termiņš bija 07.10.2016.

Prasītājs ir atgādinājis Atbildētājam par parāda nomaksu, taču tas nav izdarīts.

Atbildētājam 29.12.2016 uz deklarētās dzīvesvietas adresi ticis nosūtīts brīdinājums par parāda nomaksu līdz 05.01.2017, taču parāds nav samaksāts.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1402., 1511., 1587., 1652., 1662., 1698., 1702., 1716., 170., 2021.pantu.

[2] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{21}pantu Atbildētājam 2017. gada 24.janvārī ierakstītā pasta sūtījumā uz deklarētās dzīves vietas adresi nosūtīts prasības pieteikuma noraksts, paskaidrojuma veidlapa, kā arī paziņojums, kurā noteikts termiņš rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2017. gada 24.februārim un ietverts izraksts no Civilprocesa likuma 74.panta un 250.^{22}panta par pušu civilprocesuālajām tiesībām (lietas 37. -38.lapa). Atbilstoši Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrajā daļā noteiktajam.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumi par prasību lietā nav saņemti.

[3] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.^{25} panta pirmo daļu, ja tiesa neizskata lietu tiesas sēdē saskaņā ar šā likuma 250.^{26} pantu, lietu izskata rakstveida procesā, laikus paziņojot pusēm par datumu, kad tiesas kancelejā varēs saņemt sprieduma norakstu [..].

Paziņojums par lietas izskatīšanu rakstveida procesā pusēm nosūtīts 2017. gada 5.jūlijā, norādot lietas izskatīšanas laiku16.10.2017. (lietas 41.lapa).

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Motīvu daļa

[4] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Prasībai pievienots 2015. gada 3.jūlija starp Prasītāju kā pārdevēju un SIA "Makdonell Latvia" kā pircēju noslēgts preču pirkšanas – pārdošanas līgums Nr.DL15/023.

Saskaņā ar Līguma 1.1.punktu pārdevējs pārdod un piegādā pircējam preces, atbilstoši pārdevēja piedāvājumam, bet pircējs apņemas piegādātās preces pieņemt un apmaksāt, saskaņā ar Līguma noteikumiem. Atbilstoši Līguma 1.6.punktam, preču piegādi noformē ar preču pavadzīmi – rēķinu. Līguma 4.2.punktā noteikts, ka pircējs apņemas apmaksāt preces, kuras paredzēts piegādāt saskaņā ar attiecīgu Rēķinu 21 kalendārās dienas laikā no Rēķina izrakstīšanas dienas. Atbilstoši Līguma 4.4.punktam, maksājums par precēm tiek uzskatīts par veiktu brīdī, kad naudas
summa ienāk pārdevēja kontā.

Prasībai pievienotas:

1. preču pavadzīme – rēķins Nr.16DL- 012181 no 14.07.2016., kuras apmaksas termiņš bija 12.09.2016. Atbilstoši prasītājas norādītajam neapmaksātā summa 171,09 *euro*;
2. preču pavadzīme – rēķins Nr.16DL- 014694 no 23.08.2016., kuras apmaksas termiņš bija 13.09.2016. Atbilstoši prasītājas norādītajam neapmaksātā summa 571,83 *euro*;
3. preču pavadzīme – rēķins Nr.16DL- 016382 no 16.09.2016., kuras apmaksas termiņš bija 07.10.2016. Atbilstoši prasītājas norādītajam neapmaksātā summa 574,16 *euro*;
4. preču pavadzīme– rēķins Nr.16DL- 016353 no 16.09.2016., kuras apmaksas termiņš bija 07.10.2016. Atbilstoši prasītājas norādītajam neapmaksātā summa 17,59 *euro*.

Rēķinos norādīts, ka preces pieņemtas.

Prasībai pievienots parāda aprēķins, no kura izriet, ka Rēķinu summa nav apmaksāta un SIA "Makdonell Latvia" nav norēķinājies ar Prasītāju par

piegādātajā precēm 1334,67 *euro* apmērā (lietas 20.lapa).

Lietā nav ziņu, ka Līgums vai Rēķins būtu apstrīdēti vai atzīti par spēkā neesošiem, līdz ar to tiesa atzīst, ka tie ir tiesiski un saistoši pusēm.

Civillikuma 1402.pantā noteikts, ka saistību tiesības rodas no likuma, līguma vai tiesiska darījuma. Arī pavadzīme – rēķins ir vērtējama kā darījums Civillikuma izpratnē (*Augstākās tiesas Senāta 2005. gada 20. aprīļa spriedums lietā SKC-246/2005*).

Civillikuma 1587.pants nosaka, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, [..].

Samaksas kārtība par atbilstoši Līgumam pārdotajām precēm noteikta Līguma 4.2.punktā.

Civillikuma 2109.pantā noteikts, ka brīdī, kad piegādātājs pieprasīto lietu piegādājis, līdzēju tiesiskās attiecības apspriežamas pēc pirkuma līguma noteikumiem. Civillikuma 2033.pantā noteikts, ka pircējam vispirms jāsamaksā pirkuma maksa, kas, ja pirkums nav noslēgts uz kredītu vai ja samaksai nav atrunāti sevišķi termiņi, jāizdara tūliņ, lietu nododot, tātad tajā pašā laikā un tajā pašā vietā.

Civillikuma 1828.pantā noteikts, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Prasība par parāda piedziņu tiesā celta pret galvinieku /pers. A/.

Līguma 5.6.punktā pielīgts, ka persona, kas parakstījusi Līgumu galvo un uzņemas saistības kā galvinieks saskaņā ar Civillikuma 1692. – 1715.pantu, un apņemas kā pats parādnieks pilnā apmērā atbildēt pārdevējam par pircēja parādu pret pārdevēju, kas pastāv saskaņā ar šo Līgumu, tai skaitā, bet ne vien par galveno parādu un par tā blakus prasījumiem – kavējuma naudu, līgumsodu, kā arī iespējamiem tiesvedības izdevumiem un neiegūto labumu.

Līgumu SIA "Makdonell Latvia" vārdā parakstījusi tās valdes locekle /pers. A/. /pers. A/ parakstījusi Līgumu arī kā galvotājs (lietas 15.lapa), līdz ar ko secināms, ka galvojuma līguma noteikumi skaidri un nepārprotami ietverti Līgumā.

No Līguma 5.6.punkta izriet, ka galvinieks uzņēmies no Līguma izrietošās maksājuma saistības kā pats parādnieks [..]. Tādā veidā Galvotājs uz līgumā atrunātiem noteikumiem nodrošinājis Prasītāja prasījumus, kuri varētu rasties Līgumā noteikto saistību neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā. Ievērojot galvojuma līguma saturu tiesa secina, ka galvinieks ir uzņēmies atbildību kā pats parādnieks Civillikuma 1702.panta otrās daļas izpratnē.

Galviniekam, noslēdzot galvojuma līgumu, ir saistoši tā noteikumi, atbilstoši Civillikuma 1587.pantam. Galvotājs uzņēmies atbildēt par SIA "Makdonell Latvia" saistībām tādā pat apmērā, kas atbilst pircēja saistībai, kas atbilst Civillikuma 1696.pantā noteiktajam, ka galvinieka saistība vispār atbilst galvenā parādnieka saistībai, un Civillikuma 1698.pantam, kas nosaka, ka galvinieks atbild nevien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Saskaņā ar Civillikuma 1692. pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņas parāda.

Saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, kad pret galvinieku ceļ prasību, viņš var prasīt, lai kreditors griežas ar to paprieks pie galvenā parādnieka, ja piedziņa no tā izdarāma tikpat sekmīgi un viegli. Šī tiesība atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms jau arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks. Tādējādi galvojums ir akcesora saistība, kas kalpo par citas saistības nodrošinājumu. No minētā secināms, ka saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu, galvinieks ir subsidiāri atbildīgs par parādnieka uzņemto saistību. Galvojums pēc savas būtības ir saistību tiesību pastiprinājuma veids, jo ar galvojumu ir saprotamas līgumiskās saistības, ar kurām trešā persona - galvinieks, uzņemas atbildēt kreditoram par citas personas parāda saistībām, tomēr neatsvabinot parādnieku no viņa parāda. Galvojuma attiecībās galvinieks, kas sedzis parādu, var no galvenā parādnieka prasīt visu samaksāto, kas Civillikuma 1692.pantā, izteikts ar vārdiem „neatsvabinot tomēr pēdējo no parāda", proti, neatsvabinot parādnieku no viņa uzņemtās saistības.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka Prasītājam bija tiesības celt prasību uzreiz pret galvinieku.

Prasītājs 29.12.2016. nosūtījis pretenziju Atbildētājam par parāda samaksu (lietas 21. – 24.lapa). Prasības pieteikumā norādīts, ka Atbildētājs līdz prasības pieteikuma iesniegšanas dienai tiesā nav norēķinājies ar Prasītāju par pārdotajām precēm, līdz ar ko lūdz tiesu piedzīt no Atbildētāja par labu Prasītājam galveno parādu 1334,67 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 10.panta pirmo daļu puses savas tiesības realizē sacīkstes formā. Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Tiesai nav pamata apšaubīt Prasītāja iesniegtos rakstveida pierādījumus, kas pamato prasību, kā arī galvenā parāda apmēru. Parāda aprēķins pievienots prasības pieteikumam. Rēķinā norādīts samaksas termiņš, kas uz prasības pieteikuma iesniegšanas tiesā dienu ir iestājies. Atbildētājs nav cēlis pamatotus iebildumus pret prasību, nav iesniedzis pierādījumus, kas apliecinātu, ka parāds samaksāts.

Tiesa atzīst, ka prasība daļā par galvenā parāda piedziņu ir pamatota un apmierināma un no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenams galvenais parāds 1334,67 *euro* apmērā.

[5] Prasītājs lūdz piedzīt no Atbildētāja līgumsodu 133,47 *euro* apmērā.

Līguma 5.4.punktā ir pielīgts līgumsods 0,5% apmērā no kopējās neapmaksātās Rēķina summas par katru nokavēto dienu, gadījumā, ja pircējs savlaicīgi nenorēķinās par piegādātajām precēm.

Tiesa atzīst, ka lietā ir konstatēts maksājumu nokavējums no pircēja puses, kas pats par sevi rada līgumsoda piemērošanas pamatu, jo puses par to ir vienojušās līgumā.

Civillikuma 1716.panta otrā daļa (likuma redakcijā, kas spēkā no 01.01.2014.) noteic, ka līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra. Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas, taču tam jābūt samērīgam un atbilstošam godīgai darījumu praksei.

Tiesa, izvērtējot pieprasītā līgumsoda apmēru, atzīst, ka tas ir pamatots un atbilstošs Civillikuma noteikumiem, līdz ar ko prasība daļā par līgumsoda 133,47 *euro* apmērā piedziņu no Atbildētāja par labu Prasītājam ir pamatota un apmierināma.

[6] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa tā rezolutīvajā daļā norāda prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) saņemt procentus, minot arī to apmēru.

Augstākās tiesas Senāts vairākkārt ir atzinis, ka likumisko procentu maksāšanas pienākums līdz nolēmuma izpildei nav atkarīgs no šāda lūguma ietveršanas prasības pieteikumā *(sk. Senāta 2007.gada 14.februāra spriedums lietā Nr.SKC-75/2007 un 2009.gada 25.novembra lēmums lietā Nr.SPC-111/2009)*.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka Prasītājam ir tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās dienas līdz sprieduma izpildei saņemt no Atbildētāja likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās galvenā parāda summas, t.i. no 1334,67 *euro*, ņemot vērā Civillikuma 1763.pantā noteikto, ka procentu pieaugums apstājas, sasniedzot pamatkapitāla lielumu.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. [..]

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 33.panta otro daļu tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktu ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.

Līdz ar to, ievērojot Civilprocesa likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunkta prasības, no Atbildētāja par labu Prasītājam piedzenama Prasītāja samaksātā valsts nodeva par prasības tiesā celšanu 220,22 *euro* apmērā un Prasītāja samaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 4,70 *euro* (lietas 9., 10., 11.lapa), kopā piedzenot 224,92 *euro*.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta noteikumiem Atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1.pantu, 41.panta pirmo daļu, 97.pantu, 193.pantu, 195.pantu, 204.[1]pantu, 250.[25]pantu, 250.[27]pantu tiesa

nosprieda

maza apmēra prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu SIA „Dunker Latvija", reģ.Nr.40103170914, galveno parādu 1334,67 *euro*, līgumsodu par laika periodu no 2016. gada 12.septembra līdz 2017. gada 12.janvārim, 133,47 *euro*, tiesas izdevumus 224,92 *euro*, kopā 1693,06 *euro* (viens tūkstotis seši simti deviņdesmit trīs *euro* un 06 centi).

Noteikt SIA „Dunker Latvija", reģ.Nr.40103170914, tiesības par laiku no sprieduma spēkā stāšanās līdz sprieduma izpildei saņemt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, likumiskos nokavējuma procentus 6% gadā no piedzītās, bet nesamaksātās galvenā parāda summas (1334,67 *euro*).

Parāda samaksa veicama SIA „Dunker Latvija", reģ.Nr.40103170914, kontā: AS "Swedbank", Nr.LV74HABA0551030382771, AS "SEB Banka", Nr. LV 66 UNLA 0050 0118 8953 5.

Noteikt /pers. A/ termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas (2017. gada 16.oktobra) Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Tiesnese I.Ušakova